

UZASADNIENIE

A. K. - przedstawicielka ustawowa małoletniej K. Ż. pozwem, który wpłynął dnia 21 września 2015 roku wniosła o zasądzenie tytułem alimentów solidarnie od T. Ż. i R. Ż. (1) na rzecz wnuczki K. Ż. kwoty po 1000 zł miesięcznie. Uzasadniając swoje żądanie, wskazała, iż R. Ż. (2) ojciec małoletniej powódki nie wywiązuje się z ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego, co powoduje iż, usprawiedliwione potrzeby małoletniej K. Ż. nie są w pełni zaspokajane. W jej ocenie dziadkowie akceptują ten fakt, nadto posiadają stałe dochody.

Pozwani T. Ż. i R. Ż. (1) w odpowiedzi na pozew, wnieśli o oddalenie powództwa w całości. Uzasadniając swoje stanowisko wskazali, iż nie mają możliwości by móc łożyć alimenty na rzecz wnuczki.

W toku postępowania Sąd ustanowił pozwanym pełnomocnika z urzędu. Złożone wnioski o zabezpieczenie powództwa zostały oddalone. W toku postępowania przedstawicielka ustawowa powódki podtrzymała żądanie powództwa, a pełnomocnik pozwanych wniósł o oddalenie powództwa.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia powódka K. Ż. urodzona (...) jest córką A. K. i R. Ż. (2).

(d. odpis skrócony aktu urodzenia małoletniej k. 6 akt).

W dniu 30 lipca 2010 r. rodzice dziecka zawarli ugodę sądową w sprawie o podwyższenie alimentów z powództwa K. Ż. reprezentowanej przez matkę A. K., sygnatura akt III RC 115/10, w której to ugodzie pozwany zobowiązał się łożyć na małoletnią córkę kwotę po 500 zł. miesięcznie.

(d. akta sprawy III RC 115/10 k. 34 akt)

Z uwagi na brak płynności w regulowaniu przez powoda rat alimentacyjnych, matka dziecka wystąpiła do Komornika sądowego w B. o egzekucję należnych małoletniej K. alimentów. W toku postępowania egzekucyjnego Kmp 19/14 Komornik sądowy prowadzący postępowanie egzekucyjne nie wyegzekwował całej należności, jednakże część należności została wyegzekwowana. Od dnia 19 lutego 2014 roku do 25 lutego 2015 roku wyegzekwowana została kwota 5 625,57 zł. Na dzień 25 lutego 2015 roku zaległość wynosiła 1 458,67 zł. Od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 23 listopada 2015 roku Komornik wyegzekwował kwotę 3 393,23 zł. Na dzień 23 listopada 2015 roku zaległość wynosiła 2 703,53 zł. Łącznie w okresie do 20 kwietnia 2016 roku wyegzekwowane zostały alimenty w łącznej wysokości 9 389,38 zł., a zaległość wynosiła 4 809,20 zł. W toku postępowania Komornik podejmował wobec dłużnika czynności w postaci zajęć ruchomości, które okazywały się bezskuteczne na etapie licytacji z uwagi na brak kupujących. W dniu 4 kwietnia 2016 roku Komornik sądowy dokonał zajęcia ruchomości dłużnika w postaci samochodu osobowego marki O. (...) z 1999 roku. W okresie od 3 marca 2015 roku do 1 czerwca 2016 roku wyegzekwowana została kwota 4 748,35 zł., a na dzień 20 czerwca 2016 roku zaległość wynosiła 4 900,-zł. W okresie od 28 czerwca do 6 października 2016 roku wyegzekwowana została kwota 905,08 zł., a zaległość wynosiła 5 534,14 zł. Ojciec dziecka chcąc zadośćuczynić swojemu obowiązkowi alimentacyjnemu względem córki, wpłacał do Komornika kwoty opiewające na sumy 500-600 zł. miesięcznie, jak również nieregularnie przekazywał kwoty bezpośrednio na konto A. K..

(d. zaświadczenia Komornika o dokonanych wpłatach k. 4-5, 73, 88, 122, 175, d. zawiadomienia wierzyciela o bezskuteczności licytacji k. 76, 77 akt, d. zawiadomienie o zajęciu ruchomości i protokół zajęcia ruchomości k. 89,90 akt zeznania R. Ż. (2) k. 106v-107, d. wydruki przelewów internetowych k. 74-75, 91-94 akt).

A. K., matka małoletniej ma 36 lat i pracuje jako funkcjonariusz służby celnej. Z pracy uzyskuje dochód w wysokości 2450 zł miesięcznie. Raz w roku otrzymuje również tzw. 13-nastkę, zaś w weekendy dodatkowo uczy jazdy konnej, co daje jej dodatkowy dochód 50 zł tygodniowo. A. K. w pracy otrzymuje również nagrody pieniężne. Babcia ze strony

matki dziecka udziela A. K. pomocy niematerialnej polegającej na tym, że wnuczka spędza u niej część wakacji. Matka małoletniej posiada jeszcze drugie małoletnie dziecko – syna, który wraz z nią i małoletnią zamieszkuje we wspólnym gospodarstwie domowym. A. K. otrzymuje na niego alimenty w wysokości 700 zł miesięcznie. Matka dziecka posiada limit odnawialny w rachunku bankowym, którego obecna wysokość do spłaty wynosi 16 000 zł.

(d. zeznania A. K. k. 123, 124-124v akt).

Pozwani T. Ż. i R. Ż. (1) prowadzą wspólne gospodarstwo domowe wraz ze swoim synem i jego partnerką. Oboje pozwani są na emeryturze. Emerytura T. Ż. wynosi 1816 zł miesięcznie, zaś R. Ż. (1) 1900 zł. W 2014 roku R. Ż. (1) uzyskał przychód w kwocie 28 032,40 zł., z którego potrącono składkę na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 2172,52 zł. i zaliczkę na podatek w kwocie 2317 zł. T. Ż. w 2014 roku osiągnęła przychód w kwocie 26 210,42 zł., z którego potrącono składkę na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 2031,30 zł. i zaliczkę na podatek w kwocie 2130 zł. Pozwani spłacają kredyt gotówkowy zaciągnięty na remont domu, w którym mieszkają wynoszący 120 000 zł. Rata kredytu to miesięcznie 1600 zł. Podczas trwania związku małżeńskiego R. Ż. (2) i A. K. zakupili oni na kredyt samochód. R. Ż. (2) przekazywać miał pieniądze z wynagrodzenia dla A. K. żeby spłacała wskazany kredyt, jednakże raty nie były spłacane. Wobec egzekucji komorniczej spowodowanej niespłacaniem rat pozwani sprzedali mieszkanie aby spłacić zadłużenie. Następnie kupili na kredyt dom w stanie do remontu. W domu są dwa pokoje, przedpokój, ganek, łazienka i kuchnia. Dom nadal jest w stanie wymagającym remontu. Pozwani spłacają również inny kredyt gotówkowy, który zaciągnęli na pokrycie kosztów leczenia pozwanego po przebytych udarze mózgu z ratą miesięczną w wysokości 310 zł. T. Ż. i R. Ż. (1) mają zaległości w płatności uprzednich swoich zobowiązań. Prowadzone są wobec nich postępowania egzekucyjne z wniosku wierzyciela E. D. Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny Km 369/16 z zaległością na dzień 5 września 2016 r. w kwocie 14 191,67 zł. oraz postępowanie egzekucyjne Km 84781/15 z wniosku wierzyciela (...) SA z zaległością na dzień 30 lipca 2016 roku w kwocie 1769,81 zł. Pozwany R. Ż. (1) z uwagi na swój stan zdrowia przyjmuje na stałe leki, których miesięczne koszty sięgały do 1000 zł. Pozwani posiadają 17-letni samochód półciężarowy marki M. (...), który użytkowany jest przez nich min. do dojazdów na wizyty lekarskie pozwanego R. Ż. (1). Do kosztów utrzymania pozwanych zalicza się min. specjalistyczna dieta dla R. Ż. (1), której koszt to 500 zł miesięcznie, a która jest konieczna przy jego stanie zdrowia. Pozwani zakupują również w okresie zimowym węgiel na opał, gdzie za jedną tonę zapłacić muszą ok. 600 zł., w sezonie zimowym potrzebują ok. 3 ton węgla. Ojciec dziecka R. Ż. (2) ma 40 lat pracuje i zarabia ok. 1000 zł miesięcznie. Na dzień 18 stycznia 2016 roku R. Ż. (2) zarejestrowany był jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Rejestracja R. Ż. (2) była od dnia 17 września 2012 roku. Wraz ze swoją partnerką przekazuje rodzicom tytułem partycypacji w kosztach utrzymania domowego kwotę ok. 200 zł miesięcznie, sporadycznie w razie potrzeby i możliwości kwotę ok. 300-400 zł miesięcznie. Partnerka ojca małoletniej ma 42 lata, pracuje i zarabia ok. 720 zł miesięcznie. Otrzymuje zasiłek rodzinny w wysokości 195 zł miesięcznie oraz pomoc finansową z opieki społecznej w kwocie 149 zł miesięcznie.

(d. Pit 40 A R. Ż. (1) i T. Ż. k. 25, 26 akt, d. zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy k. 32 akt, d. zeznania T. Ż. k. 123, 125-125 v, d. zeznania R. Ż. (2) k. 106v-107, d. zeznania J. M. k. 107-107v, d. dokumentacja medyczna R. Ż. (1) k. 22, 27, 28 -31, 129-133, 172-174, d. wtórniki dokumentów zlecenia k. 33-38, 40, d. faktury i rachunki k. 39, 41-42, 137, 145-146 akt, d. zdjęcia domu pozwanych k. 104, 105 akt, d. stan sprawy Km 369/16 k. 136 akt, d. dokument z postępowania egzekucyjnego Km 84781/15 k. 138 akt, d. dokumenty pożyczkowe, wezwania do zapłaty k. 138-149, 151-171 akt).

Małoletnia K. Ż. ma lat 15 i uczęszcza do trzeciej klasy gimnazjum. Do usprawiedliwionych potrzeb związanych z jej utrzymaniem matka zalicza min. zakup żywienia, zakup środków czystości, udział dziecka w utrzymaniu gospodarstwa domowego, opłaty szkolne w tym podręczniki, składki klasowe oraz zajęcia dodatkowe w postaci korepetycji, zakup odzieży i obuwia, doraźne leczenie czy zapewnienie rozrywki chociażby na minimalnym poziomie w tym również odpoczynku wakacyjnego. Matka małoletniej wskazała, iż koszty te opiewają na kwotę ok. 2000 zł miesięcznie. A. K. złożyła paragony, które wykazać miały koszty utrzymania córki.

(d. zeznania A. K. k. 123, 124-124v, d. xero legitymacji szkolnej k. 3).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z dyspozycją art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. Dziecko ma prawo do równej stopy życiowej z rodzicami, którzy obowiązani są podzielić się z nimi swoimi dochodami. Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku.

Obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami, o czym stanowi art. 132 k.r. i op..

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd poczynił w oparciu o dowody przeprowadzone w toku postępowania dołączone dokumenty oraz przesłuchanie stron i świadków. Powyższe dowody stanowią wiarygodny, spójny materiał dowodowy co do okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

W zakresie wysokości kosztów jakie ponosi matka dziecka w związku z utrzymaniem małoletniej K. Ź. Sąd nie dał wiary zeznaniom A. K. uznając, iż kwota wskazywana wydatków z tego tytułu jest zbliżona do całego dochodu matki, co stawia w wątpliwość możliwość tak wysokich wydatków zwłaszcza, że w jej gospodarstwie domowym oprócz przedstawicielki ustawowej dziecka zamieszkuje także pozostający na jej utrzymaniu nastoletni syn. Sąd nie uznał za dowód w sprawie złożonych przez A. K. paragonów z uwagi na niemożliwość zweryfikowania na ich podstawie kto dokonał zakupów oraz na zaspokojenie czyich potrzeb.

Strona powodowa wywodziła zasadność powództwa na tej podstawie, iż zobowiązany do alimentacji R. Ź. (2) uchyla się od realizacji obowiązku mimo, że jest w stanie mu sprostać co w jej ocenie powoduje, że uzyskanie od niego środków jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami i powoduje możliwość dochodzenia alimentów od pozwanych będących zobowiązanymi w dalszej kolejności jako dziadek i babcia małoletniej powódki. Jak wynika z ustaleń postępowania wobec ojca dziecka R. Ź. (2) prowadzone jest przez Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Braniewie postępowanie egzekucyjne celem wyegzekwowania alimentów na rzecz córki. W ocenie Sądu egzekucja, która się toczy w stosunku do ojca dziecka jest skuteczna mimo, iż nie doprowadziła do wyegzekwowania całej kwoty należności. Świadczą o powyższym przedstawione zaświadczenia Komornika o dokonanych wpłatach, z których wynika, iż w okresie od 19 lutego 2014 do 6 października 2016 roku wyegzekwowana została kwota blisko (...), zł., a zaległość na dzień 6 października 2016 r. wynosiła 5 534,14 zł.. Nadto Komornik sądowy podejmował czynności w postaci zajęć ruchomości, z których między innymi w dniu 4 kwietnia 2016 roku zajęty był samochód R. Ź. (2), co wynika z przedstawionego protokołu zajęcia ruchomości. Nadto miały miejsce sytuacje przekazywania przez R. Ź. (2) wpłat bezpośrednio na rachunek A. K., o czym świadczą wyciągi z rachunków bankowych ojca i matki dziecka. W ocenie Sądu sytuacja taka nie daje podstaw do przyjęcia, iż uzyskanie alimentów od ojca dziecka jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami. Nadto wskazać należy, że sytuacja majątkowo-zarobkowa T. i R. Ź. (1) nie pozwala na świadczenie alimentów na rzecz wnuczki. Pozwani co prawda otrzymują emerytury w łącznej wysokości ok. 3 500 zł miesięcznie, ale biorąc pod uwagę ich zobowiązania kredytowe w wysokości łącznej 1510 zł. oraz wysokość zaległości w płatnościach podlegających postępowaniom egzekucyjnym i wydatki jakie ponoszą w związku z leczeniem R. Ź. (1) do 1000 zł. na leki oraz zapewnienia ich bieżącego utrzymania nie pozwalają na obciążenie ich zobowiązaniem alimentacyjnym na rzecz wnuczki. W tej sytuacji obciążenie pozwanych obowiązkiem alimentacyjnym wobec wnuczki K. Ź., spowodowałoby, iż sami pozwani popadliby w stan niedostatku i zostaliby pozbawieni środków do życia.

Wobec powyższego w ocenie Sądu brak jest podstaw do uznania zasadności żądania powództwa i Sąd na podstawie art. 132 k.r. i op. a contrario orzekł jak w sentencji.

O wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu ustanowionego dla pozwanych orzeczono na podstawie § 2 i § 7 ust. 1 pkt. 11 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28 września 2002 roku uznając zasadność przyznania kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w wysokości czterokrotnej stawki minimalnej mając na uwadze nakład pracy pełnomocnika.